

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2010/31/UE**z dnia 19 maja 2010 r.****w sprawie charakterystyki energetycznej budynków****(wersja przekształcona)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2002/91/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków ⁽⁴⁾ została zmieniona ⁽⁵⁾. Ze względu na konieczność dalszych zmian merytorycznych, dla zachowania przejrzystości dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.
- (2) Efektywne, ostrożne, racjonalne i zrównoważone użycie ma zastosowanie między innymi do produktów naftowych, gazu naturalnego i paliw stałych, będących zasadniczymi źródłami energii, a także głównymi źródłami emisji dwutlenku węgla.
- (3) Budynki odpowiadają za 40 % łącznego zużycia energii w Unii. Sektor ten się rozwija, co prowadzi do wzrostu zużycia energii. Dlatego ograniczenie zużycia energii oraz wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budynków stanowią istotne działania konieczne do ograniczenia uzależnienia energetycznego Unii i emisji gazów cieplarnianych. Podjęte działania służące ograniczeniu zużycia energii w UE towarzyszące wzrostowi zużycia energii ze źródeł odnawialnych pozwoliłyby Unii na realizację postanowień protokołu z

Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz na dotrzymanie jej długoterminowego zobowiązania do utrzymania poziomu wzrostu globalnej temperatury poniżej 2 °C oraz zobowiązania do ograniczenia – do 2020 r. – łącznych emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20 % poniżej poziomu z roku 1990 i o 30 % – w razie osiągnięcia międzynarodowego porozumienia. Mniejsze zużycie energii oraz zwiększone wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych mają również duże znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii, wspierania rozwoju technicznego, a także dla tworzenia możliwości zatrudnienia i rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

- (4) Zarządzanie popytem na energię jest ważnym narzędziem umożliwiającym Unii wywieranie wpływu na światowy rynek energii i tym samym na bezpieczeństwo dostaw energii w średnim i długim okresie.
- (5) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2007 r. podkreślono konieczność poprawy efektywności energetycznej w Unii, tak aby osiągnąć cel, jakim jest obniżenie do 2020 r. zużycia energii przez Unię o 20 %, oraz wezwano do starannego i szybkiego wdrożenia priorytetów określonych w komunikacie Komisji zatytułowanym „Plan działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii: sposoby wykorzystania potencjału”. W tym planie działania wskazano istotne możliwości zaoszczędzenia energii w sposób opłacalny ekonomicznie w sektorze budynków. W rezolucji z dnia 31 stycznia 2008 r. Parlament Europejski wezwał do wzmocnienia przepisów dyrektywy 2002/91/WE i kilkakrotnie wzywał – ostatnio w swej rezolucji z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie drugiego strategicznego przeglądu sytuacji energetycznej – do uznania za wiążący cel 20 % w zakresie efektywności energetycznej, który należałoby osiągnąć w 2020 r. Ponadto decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych ⁽⁶⁾ określa krajowe wiążące cele w zakresie redukcji CO₂, dla których realizacji efektywność energetyczna w sektorze budowlanym będzie miała kapitalne znaczenie, natomiast dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych ⁽⁷⁾ stwarza warunki dla wspierania efektywności energetycznej w kontekście wiążącego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, której udział ma stanowić 20 % łącznego zużycia energii w Unii do 2020 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 277 z 17.11.2009, s. 75.⁽²⁾ Dz.U. C 200 z 25.8.2009, s. 41.⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 kwietnia 2009 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym), stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu z dnia 14 kwietnia 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 maja 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).⁽⁴⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 65.⁽⁵⁾ Zob. załącznik IV części A.⁽⁶⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136.⁽⁷⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

- (6) Na posiedzeniu w marcu 2007 r. Rada Europejska potwierdziła zobowiązanie Unii do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na terenie całej Unii, zatwierdzając obowiązkowy cel 20 % udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2020 r. Dyrektywa 2009/28/WE stwarza wspólne ramy promowania energii ze źródeł odnawialnych.
- (7) Konieczne jest ustanowienie bardziej konkretnych działań w celu wykorzystania dużego niezrealizowanego potencjału oszczędności energii w budynkach i zredukowania dużych różnic pomiędzy wynikami państw członkowskich w tym sektorze.
- (8) Środki służące dalszej poprawie charakterystyki energetycznej budynków powinny uwzględniać warunki klimatyczne i lokalne oraz wewnętrzne środowisko klimatyczne, a także opłacalność ekonomiczną. Środki te nie powinny mieć wpływu na inne wymagania dotyczące budynków, takie jak dostępność, bezpieczeństwo i zamierzone przeznaczenie budynku.
- (9) Charakterystyka energetyczna budynków powinna być obliczana na podstawie metodologii, która może być zróżnicowana na poziomie krajowym i regionalnym. Oprócz charakterystyki cieplnej metodologia ta obejmuje inne czynniki odgrywające coraz ważniejszą rolę, takie jak rodzaj stosowanych instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych, stosowanie energii ze źródeł odnawialnych, elementy pasywnego ogrzewania i chłodzenia, zacienienie, jakość powietrza wewnątrz budynku, odpowiednie światło naturalne oraz projekt budynku. Podstawą metodologii stosowanej do obliczenia charakterystyki energetycznej powinien być nie tylko sezon grzewczy, lecz powinna ona obejmować całoroczną charakterystykę energetyczną budynku. Metodologia ta powinna uwzględniać aktualne normy europejskie.
- (10) Państwa członkowskie są wyłącznie odpowiedzialne za określenie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków. Wymagania te powinny zostać określone w sposób zapewniający osiągnięcie optymalnej pod względem kosztów równowagi między wymaganymi nakładami i kosztami energii zaoszczędzonymi podczas cyklu życia budynku, bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do określenia minimalnych wymagań, które byłyby efektywniejsze energetycznie niż optymalne pod względem kosztów poziomu efektywności energetycznej. Powinna być zapewniona możliwość dokonywania przez państwa członkowskie regularnego przeglądu minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków w świetle postępu technicznego.
- (11) Cel, jakim jest osiągnięcie poziomów efektywności energetycznej, które byłyby opłacalne ekonomicznie lub optymalne pod względem kosztów, może w niektórych okolicznościach – np. w świetle różnic klimatycznych – uzasadniać określenie przez państwa członkowskie wymagań opłacalności ekonomicznej lub optymalności pod względem kosztów dla elementów budynków; wymagania te w praktyce ograniczyłyby stosowanie produktów budowlanych zgodnych z normami określonymi w prawodawstwie unijnym, pod warunkiem że wymagania te nie stanowią nieuzasadnionej bariery rynkowej.
- (12) Określając wymagania charakterystyki energetycznej dla systemów technicznych budynku, państwa członkowskie powinny stosować w miarę możliwości i potrzeby zharmonizowane instrumenty, zwłaszcza metody testowania i obliczeniowe oraz klasy efektywności energetycznej opracowane w ramach środków wdrażających dyrektywę 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią ⁽¹⁾ oraz dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią ⁽²⁾ z myślą o zapewnieniu spójności z pokrewnymi inicjatywami i o jak najdalej idącym zminimalizowaniu potencjalnej fragmentaryzacji rynku.
- (13) Niniejsza dyrektywa nie narusza postanowień art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Dlatego pojęcia „zachęty” stosowanego w niniejszej dyrektywie nie należy interpretować jako stanowiącego pomoc państwa.
- (14) Komisja powinna ustalić ramy metodologii porównawczej do celów obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej. Państwa członkowskie powinny stosować te ramy do porównywania wyników z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej, które przyjęły. Jeżeli miałyby zachodzić istotne rozbieżności, tj. przekroczenie o 15 %, między wyliczonymi optymalnymi pod względem kosztów poziomami minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej oraz minimalnymi obowiązującymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej, państwa członkowskie powinny zasadnicę tę różnicę lub zaplanować odpowiednie działania służące ograniczeniu tych rozbieżności. Państwa członkowskie powinny określić szacunkowy ekonomiczny cykl życia budynku lub elementu budynku, uwzględniając aktualne praktyki oraz doświadczenie w określaniu typowych ekonomicznych cykli życia. Wyniki tego porównania i dane użyte do osiągnięcia takich wyników należy regularnie przekazywać Komisji. Sprawozdania te powinny umożliwić Komisji dokonanie oceny i sporządzenia sprawozdania na temat postępów państw członkowskich na drodze do ustalenia minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej na poziomie optymalnym pod względem kosztów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

⁽²⁾ Zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.

- (15) Budynki mają wpływ na długoterminowe zużycie energii. Zakładając długi cykl renowacji istniejących budynków, nowe i istniejące budynki poddawane ważniejszym renowacjom powinny dlatego spełniać minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej dostosowane do lokalnego klimatu. Ponieważ zastosowanie alternatywnych systemów dostaw energii nie jest na ogół wykorzystywane w pełnym zakresie, w przypadku nowych budynków i niezależnie od ich wielkości należy rozważyć możliwość realizacji alternatywnych systemów zaopatrzenia w energię, zgodnie z zasadą uprzedniego zapewnienia ograniczenia potrzeb energii na ogrzewanie i chłodzenie do poziomów optymalnych pod względem kosztów.
- (16) Ważniejsze renowacje budynków istniejących, niezależnie od ich wielkości, są okazją do podejmowania opłacalnych ekonomicznie działań dla poprawy charakterystyki energetycznej. Ze względu na opłacalność ekonomiczną powinno być możliwe ograniczenie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej do odnowionych części, które są najistotniejsze dla charakterystyki energetycznej budynku. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zdefiniowania pojęcia „ważniejszej renowacji” albo jako odsetka powierzchni przegród zewnętrznych budynku, albo pod względem wartości budynku. Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się na zdefiniowanie ważniejszej renowacji pod względem wartości budynku, można zastosować takie wartości, jak wartość aktuarialna lub aktualna wartość opierająca się na kosztach odtworzenia – z wyłączeniem wartości działki, na której znajduje się budynek.
- (17) Konieczne są środki prowadzące do zwiększenia liczby budynków, które nie tylko spełniają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, ale są zarazem jeszcze bardziej efektywne energetycznie i ograniczają przy tym zarówno zużycie energii, jak i emisje dwutlenku węgla. W tym celu państwa członkowskie powinny opracować plany krajowe mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii oraz regularnie przedstawiać te plany Komisji.
- (18) Instrumenty finansowe Unii i inne środki są wykorzystywane lub dostosowywane w celu stymulowania działań związanych z efektywnością energetyczną. Takie instrumenty finansowe na szczeblu Unii obejmują m.in. rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁽¹⁾ zmienione tak, by umożliwić zwiększone inwestycje w efektywność energetyczną w mieszkalnictwie; partnerstwa publiczno-prywatne w sprawie inicjatywy „Europejskie budynki efektywne energetycznie” w celu promowania zielonych technologii oraz opracowywania efektywnych energetycznie systemów i materiałów w nowych i poddawanych renowacji budynkach; inicjatywę KE i Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) pt. „Inicjatywa UE na rzecz finansowania zrównoważonej energii”, której celem jest umożliwienie m.in. inwestycji na rzecz efektywności energetycznej oraz zarządzany przez EBI fundusz Marguerite: europejski fundusz na rzecz energii, zmiany klimatu i infrastruktury 2020; dyrektywę Rady 2009/47/WE z dnia 5 maja 2009 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek obniżonych podatku od wartości dodanej⁽²⁾, instrumenty funduszy strukturalnych i spójności Jeremie (wspólne europejskie zasoby dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw); program finansowania efektywności energetycznej; program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji obejmujący program Inteligentna Energia dla Europy II, który koncentruje się na usuwaniu barier rynkowych związanych z efektywnością energetyczną oraz energią ze źródeł odnawialnych poprzez np. instrument pomocy technicznej ELENA (europejska pomoc na rzecz energetyki lokalnej); Porozumienie Burmistrzów; program na rzecz przedsiębiorczości i innowacji; program na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) 2010 oraz Siódmy program ramowy w dziedzinie badań. Także Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju udostępni środki na stymulowanie działań związanych z efektywnością energetyczną.
- (19) Instrumenty finansowe Unii należy stosować, aby cele niniejszej dyrektywy przyniosły praktyczne efekty, nie powinny one jednak zastępować środków krajowych. Powinny one być zwłaszcza stosowane do zapewnienia odpowiednich oraz innowacyjnych środków finansowania, aby pobudzać inwestycje w działania na rzecz efektywności energetycznej. Mogłyby one odgrywać ważną rolę w tworzeniu krajowych, regionalnych i lokalnych funduszy, instrumentów lub mechanizmów efektywności energetycznej, które z kolei oferowałyby takie możliwości finansowania prywatnym właścicielom, małym i średnim przedsiębiorstwom oraz spółkom oferującym usługi w zakresie efektywności energetycznej.
- (20) Aby udostępnić Komisji odpowiednie informacje, państwa członkowskie powinny sporządzić wykazy aktualnych i planowanych działań, w tym środków natury finansowej, innych niż wymagane w niniejszej dyrektywie, które wspierają cele niniejszej dyrektywy. Aktualne i planowane działania znajdujące się w wykazach państw członkowskich mogą w szczególności zawierać środki, których celem jest zmniejszenie istniejących barier prawnych i rynkowych oraz zachęcanie do inwestycji lub innych działań zwiększających efektywność energetyczną nowych i istniejących budynków, a więc potencjalnie przyczyniając się do ograniczania ubóstwa energetycznego. Środki takie mogłyby obejmować: darmową lub dotowaną poradę i pomoc techniczną, bezpośrednie dotacje, dotowane programy kredytowe lub niskooprocentowane kredyty, programy grantów oraz gwarancji kredytowych, ale nie powinny się do nich ograniczać. Organy publiczne lub inne instytucje udostępniające te środki natury finansowej mogłyby powiązać zastosowanie takich środków z określoną charakterystyką energetyczną oraz z zaleceniami ze świadectw charakterystyki energetycznej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 116 z 9.5.2009, s. 18.

- (21) Aby ograniczyć obowiązki państw członkowskich w zakresie sprawozdawczości, powinno być możliwe włączenie sprawozdań wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy do planów działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych⁽¹⁾. Sektor publiczny w każdym państwie członkowskim powinien odgrywać wiodącą rolę w zakresie efektywności energetycznej budynków, w związku z czym w planach krajowych należy wyznaczyć ambitniejsze cele dla budynków zajmowanych przez władze publiczne.
- (22) Potencjalni nabywcy i najemcy budynku lub modułu budynku powinni otrzymywać – na świadectwie charakterystyki energetycznej – właściwe informacje dotyczące charakterystyki energetycznej budynku i praktyczne rady na temat poprawy tej charakterystyki. Kampanie informacyjne mogą służyć dalszemu zachęcaniu właścicieli i najemców do poprawy charakterystyki energetycznej ich budynku lub modułu budynku. Właściciele i najemców budynków komercyjnych należy także zachęcać do wymiany informacji dotyczących rzeczywistego zużycia energii, aby udostępnione dane umożliwiły podjęcie rozważnych decyzji co do koniecznych ulepszeń. Świadectwo charakterystyki energetycznej powinno również dostarczać informacji na temat faktycznego wpływu ogrzewania i chłodzenia na potrzeby energetyczne budynku, na jego zużycie energii pierwotnej i emisję dwutlenku węgla.
- (23) Władze publiczne powinny dawać przykład i dążyć do realizacji zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej. Państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoich krajowych planach środki służące wspieraniu władz publicznych, aby te mogły jako jedne z pierwszych wdrażać ulepszenia w zakresie efektywności energetycznej i gdy tylko będzie to możliwe, realizować zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej.
- (24) Budynki zajmowane przez władze publiczne i budynki często odwiedzane przez ludność powinny dawać dobry przykład poprzez uwzględnianie rozważań środowiskowych i energetycznych i z tego powodu budynki te powinny być regularnie poddawane certyfikacji energetycznej. Publiczne rozpowszechnienie informacji dotyczącej charakterystyki energetycznej powinno być wzmocnione umieszczeniem świadectw dotyczących charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu, zwłaszcza w budynkach określonej wielkości zajmowanych przez władze publiczne lub często odwiedzanych przez ludność, takich jak sklepy, centra handlowe, supermarkety, restauracje, teatry, banki i hotele.
- (25) W ostatnich latach wzrosła liczba systemów klimatyzacji w krajach europejskich. Stwarza to istotne problemy w okresach szczytowego obciążenia energetycznego, zwiększając koszty elektryczności i naruszając bilans energetyczny. Należy udzielać pierwszeństwa strategiom służącym poprawie charakterystyki cieplnej budynków w okresie letnim. W tym celu należy skoncentrować się na środkach pozwalających uniknąć przegrzania, takich jak zacienianie oraz dostateczna pojemność cieplna konstrukcji budynku, a także na dalszym opracowywaniu i stosowaniu technologii pasywnego chłodzenia, szczególnie takich, które poprawiają warunki klimatyczne wewnątrz oraz mikroklimat wokół budynków.
- (26) Regularne utrzymanie i przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji przez wykwalifikowany personel przyczyniają się do utrzymania ich poprawnej regulacji, zgodnie ze specyfikacją wyrobu, i w ten sposób zapewniają ich optymalne funkcjonowanie z punktu widzenia środowiska, bezpieczeństwa i energii. Niezależna ocena całego systemu ogrzewania i klimatyzacji powinna być przeprowadzana w regularnych odstępach czasu podczas jego cyklu życia, zwłaszcza przed jego wymianą lub modernizacją. Aby zminimalizować obciążenia administracyjne wobec właścicieli i najemców budynków, państwa członkowskie powinny dążyć na ile to możliwe, do łączenia przeglądów z certyfikacjami.
- (27) Wspólne podejście do certyfikacji energetycznej budynków oraz do przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji, przeprowadzanych przez wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów o niezależności gwarantowanej na podstawie obiektywnych kryteriów, przyczyni się do wyrównania reguł w zakresie wysiłków czynionych przez państwa członkowskie w celu oszczędności energii w sektorze budowlanym i wprowadzi przejrzystość dla przyszłych właścicieli lub użytkowników w zakresie charakterystyki energetycznej na wspólnym rynku nieruchomości. Celem zapewnienia wysokiej jakości świadectw charakterystyki energetycznej oraz przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji w Unii w każdym państwie członkowskim powinien zostać ustanowiony niezależny mechanizm kontroli.
- (28) Ponieważ skuteczne wdrożenie tej dyrektywy uzależnione jest od władz lokalnych i regionalnych, należy konsultować się z nimi i angażować je w działania – jeśli zajdzie taka potrzeba i w zgodzie z mającym zastosowanie ustawodawstwem krajowym – w sprawach dotyczących planowania, opracowywania programów służących udostępnianiu informacji, szkolenia i podnoszenia świadomości oraz w sprawie wdrażania niniejszej dyrektywy na szczeblu krajowym lub regionalnym. Takie konsultacje mogą także służyć promowaniu udzielania odpowiednich wskazówek lokalnym planistom i inspektorom budowlanym, by mogli wykonywać konieczne zadania. Państwa członkowskie powinny ponadto umożliwiać architektom i planistom rzetelne rozważenie zastosowania optymalnej kombinacji i ulepszeń w zakresie efektywności energetycznej, wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych oraz lokalnego ogrzewania i chłodzenia na etapie planowania, projektowania, wznoszenia i renowacji stref przemysłowych lub osiedli mieszkaniowych, a także zachęcać ich do takich działań.

(1) Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 64.

- (29) Skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy uzależnione jest od przedstawicieli sektora instalacyjno-budowlanego. W związku z tym odpowiednia liczba przedstawicieli tego sektora powinna – dzięki szkoleniu i innym działaniom – posiadać odpowiedni poziom fachowości w zakresie instalacji i integracji wymaganych technologii efektywnych energetycznie i technologii z zakresu energii odnawialnej.
- (30) Państwa członkowskie powinny uwzględnić dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych⁽¹⁾ w odniesieniu do wzajemnego uznawania zawodowych ekspertów objętych niniejszą dyrektywą, natomiast Komisja powinna kontynuować swoje działania w ramach „Programu dla Europy – inteligentna energia” w zakresie wytycznych i zaleceń dotyczących standardów szkoleń dla takich zawodowych ekspertów.
- (31) W celu zwiększenia przejrzystości dotyczącej charakterystyki energetycznej na rynku nieruchomości niemieszkalnych w Unii, należy ustanowić jednolite warunki dla dobrowolnych wspólnych systemów certyfikacji dotyczących charakterystyki energetycznej budynków niemieszkalnych. Zgodnie z art. 291 TFUE przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję są ustanowione z wyprzedzeniem w rozporządzeniu przyjętym zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą. Do czasu przyjęcia tego nowego rozporządzenia zastosowanie ma decyzja Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiająca warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽²⁾, z wyjątkiem procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą, która nie ma zastosowania.
- (32) Należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do dostosowywania do postępu technicznego niektórych części wspólnych ram ogólnych określonych w załączniku I oraz w odniesieniu do określania ram metodologii porównawczej dla obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej. Szczególnie ważne jest, aby Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje podczas swoich prac przygotowawczych, w tym na poziomie ekspertów.
- (33) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, jakim jest poprawienie charakterystyki energetycznej budynków, nie może zostać w stopniu wystarczającym osiągnięty przez państwa członkowskie ze względu na złożoność sektora budynków oraz niemożność sprostania wyzwaniom związanym z efektywnością energetyczną w ramach krajowych rynków mieszkaniowych, natomiast może ze względu na skalę i skutki działań zostać lepiej osiągnięty na szczeblu Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z określoną w tym samym artykule zasadą proporcjonalności niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (34) Zobowiązanie do transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinno ograniczać się do tych przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę w porównaniu z dyrektywą 2002/91/WE. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z tej dyrektywy.
- (35) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i zastosowania dyrektywy 2002/91/WE.
- (36) Zgodnie z pkt 34 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽³⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania – do własnych celów i w interesie Unii – i publikowania własnych tabel jak najdokładniej ilustrujących korelacje między niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa promuje poprawę charakterystyki energetycznej budynków w Unii, z uwzględnieniem panujących na zewnątrz warunków klimatycznych i warunków lokalnych oraz wymagań dotyczących klimatu wewnętrznego i opłacalności ekonomicznej.

2. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie:

- wspólnych ram ogólnych dla metodologii obliczania zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków i modułów budynków;
- zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec nowych budynków i nowych modułów budynków;
- zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec:
 - podlegających ważniejszej renowacji budynków istniejących, modułów budynków oraz elementów budynków;
 - wobec elementów budynków stanowiących część przegród zewnętrznych i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych budynku, w sytuacji gdy elementy te są modernizowane lub wymieniane; oraz
 - wobec systemów technicznych budynku, jeżeli są one instalowane, wymieniane lub modernizowane;

⁽¹⁾ Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

- d) krajowych planów mających na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii;
- e) certyfikacji energetycznej budynków lub modułów budynków;
- f) regularnych przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji w budynkach; oraz
- g) niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądu.

3. Wymagania zawarte w niniejszej dyrektywie są wymaganiami minimalnymi i nie powinny powstrzymywać państw członkowskich od utrzymywania lub wprowadzania bardziej surowych środków. Takie środki są zgodne z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Są one notyfikowane Komisji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „budynek” oznacza konstrukcję zadaszoną, posiadającą ściany, w której do utrzymania klimatu wewnętrznego stosowana jest energia;
 - 2) „budynek o niemal zerowym zużyciu energii” oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I. Niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu;
 - 3) „system techniczny budynku” oznacza urządzenia techniczne do ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody, oświetlenia budynku lub modułów budynku, lub ich kombinację;
 - 4) „charakterystyka energetyczna budynku” oznacza obliczoną lub zmierzoną ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, która obejmuje m.in. energię na potrzeby ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody i oświetlenia;
 - 5) „energia pierwotna” oznacza energię pochodzącą z odnawialnych i nieodnawialnych źródeł, która nie została poddana żadnemu procesowi przemiany lub transformacji;
 - 6) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza energię pochodzącą z niekopalnych źródeł odnawialnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, geotermalną i hydrotermalną i energię oceanów, hydroenergię, energię pozyskiwaną z biomasy, gazu pochodzącego z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);
 - 7) „przegrody zewnętrzne” oznaczają zintegrowane elementy budynku, które oddzielają jego wnętrze od środowiska zewnętrznego;
 - 8) „moduł budynku” oznacza sekcję, piętro lub mieszkanie w budynku zaprojektowane lub przerobione do odrębnego użycia;
 - 9) „element budynku” oznacza system techniczny budynku lub element przegród zewnętrznych budynku;
 - 10) „ważniejsza renowacja” oznacza renowację budynku, w której:
 - a) całkowity koszt prac renowacyjnych związanych z przegrodami zewnętrznymi lub systemami technicznymi budynku przekracza 25 % wartości budynku, nie wliczając wartości gruntu, na którym usytuowany jest budynek; lub
 - b) renowacji podlega ponad 25 % powierzchni przegród zewnętrznych.
- Państwa członkowskie mogą wybrać zastosowanie opcji a) lub b);
- 11) „norma europejska” oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego;
 - 12) „świadectwo charakterystyki energetycznej” oznacza świadectwo uznawane przez państwo członkowskie lub osobę prawną wyznaczoną przez to państwo, zawierające informację o charakterystyce energetycznej budynku lub modułu budynku, obliczonej zgodnie z metodologią przyjętą zgodnie z art. 3;
 - 13) „kogeneracja” oznacza jednoczesne wytwarzanie w jednym procesie energii cieplnej i elektrycznej lub energii mechanicznej;
 - 14) „poziom optymalny pod względem kosztów” oznacza poziom charakterystyki energetycznej skutkujący najniższym kosztem w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia, przy czym:
 - a) najniższy koszt jest określany z uwzględnieniem związanych z energią kosztów inwestycyjnych, kosztów utrzymania i eksploatacji (w tym kosztów energii i oszczędności, kategorii odnośnego budynku, zysków z wytworzonej energii – w stosownych przypadkach) oraz – w stosownych przypadkach – kosztów usunięcia; oraz

b) szacunkowy ekonomiczny cykl życia określany jest przez każde państwo członkowskie. Odnosi się do pozostałego szacunkowego ekonomicznego cyklu życia budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla budynku jako całości, lub do szacunkowego ekonomicznego cyklu życia elementu budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla elementów budynku.

Poziom optymalny pod względem kosztów leży w granicach poziomów charakterystyki energetycznej, jeżeli analiza kosztów i korzyści przeprowadzona dla szacunkowego ekonomicznego cyklu życia daje pozytywny wynik;

- 15) „system klimatyzacji” oznacza połączenie elementów wymaganych dla zapewnienia formy obróbki powietrza w pomieszczeniach, za pomocą których temperatura jest kontrolowana lub może być obniżana;
- 16) „kocioł” oznacza połączenie kotła z palnikiem przeznaczone do przekazywania ciecziom ciepła uwalnianego w procesie spalania;
- 17) „znamionowa moc użyteczna” oznacza maksymalną moc cieplną, wyrażoną w kW, określoną i gwarantowaną przez producenta jako możliwą do dostarczenia podczas ciągłej pracy przy zachowaniu sprawności użytkowej podanej przez producenta;
- 18) „pompa ciepła” oznacza maszynę, urządzenie lub instalację, która przenosi ciepło z naturalnego otoczenia, takiego jak powietrze, woda lub grunt, do budynków lub zastosowań przemysłowych poprzez odwrócenie naturalnego przepływu ciepła, tak że przepływa ono z niższej do wyższej temperatury. W przypadku odwracalnych pomp ciepła mogą one także odprowadzać ciepło z budynków do naturalnego otoczenia;
- 19) „system ogrzewania lokalnego” lub „chłodzenia lokalnego” oznacza dystrybucję energii termicznej w postaci pary, gorącej wody lub schłodzonych płynów z centralnego źródła produkcji przez sieć do wielu budynków lub punktów w celu wykorzystania jej do ogrzewania lub chłodzenia pomieszczeń lub procesów.

Artykuł 3

Przyjęcie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków

Państwa członkowskie stosują metodologię obliczania charakterystyki energetycznej budynków zgodnie ze wspólnymi ramami ogólnymi podanymi w załączniku I.

Metodologia ta jest przyjmowana na poziomie krajowym lub regionalnym.

Artykuł 4

Ustalanie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby ustalone zostały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków lub modułów budynków w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów. Charakterystykę energetyczną oblicza się zgodnie z metodologią, o której mowa w art. 3. Obliczanie poziomów optymalnych pod względem kosztów następuje zgodnie z ramami metodologii porównawczej, o której mowa w art. 5, w momencie gdy ramy te zostaną opracowane.

Państwa członkowskie podejmują konieczne działania, aby zapewnić określenie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej dla elementów budynków wchodzących w skład przegród zewnętrznych budynku i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych w razie ich wymiany lub modernizacji w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów.

Ustalając wymagania, państwa członkowskie mogą dokonać zróżnicowania pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz pomiędzy różnymi kategoriami budynków.

Wymagania te uwzględniają ogólne wewnętrzne warunki klimatyczne – aby uniknąć w ten sposób ewentualnych negatywnych efektów, takich jak nieodpowiednia wentylacja – a także warunki lokalne i projektowaną funkcję oraz wiek budynku.

Państwo członkowskie nie ma obowiązku określania minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej, które nie są opłacalne ekonomicznie w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia.

Minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej podlegają przeglądowi w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż pięć lat, oraz, w razie potrzeby, są uaktualniane w celu uwzględnienia postępu technicznego w sektorze budowlanym.

2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieokreślanu lub niestosowaniu wymagań, o których mowa w ust. 1, do następujących kategorii budynków:

a) urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniłaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd;

b) używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej;

- c) tymczasowych o okresie użytkowania dwóch lat lub krótszym, obiektów przemysłowych, warsztatów i rolniczych budynków niemieszkalnych o niskim zapotrzebowaniu na energię oraz rolniczych budynków niemieszkalnych używanych przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej;
- d) mieszkalnych użytkowanych lub przeznaczonych do użytkowania przez mniej niż cztery miesiące w roku albo, alternatywnie, w ograniczonym czasie w trakcie roku przy spodziewanym zużyciu energii poniżej 25 % prognozowanego rocznego zużycia;
- e) wolno stojących o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².

Artykuł 5

Obliczanie optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej

1. Do dnia 30 czerwca 2011 r. Komisja określi w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 23, 24 i 25, ramy metodologii porównawczej obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków.

Ramy metodologii porównawczej określa się zgodnie z załącznikiem III i wprowadzają one rozróżnienie pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz różnymi kategoriami budynków.

2. Państwa członkowskie obliczają optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej przy użyciu ram metodologii porównawczej określonych zgodnie z ust. 1 i odpowiednich parametrów, takich jak warunki klimatyczne i praktyczna dostępność infrastruktury energetycznej, oraz porównują wyniki tego obliczenia z obowiązującymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej.

Państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania ze wszystkich danych wejściowych i założeń użytych do celów tych obliczeń oraz z wyników tych obliczeń. Sprawozdanie może być włączone do planów działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania w regularnych odstępach nieprzekraczających pięciu lat. Pierwsze sprawozdanie należy złożyć najpóźniej do dnia 30 czerwca 2012 r.

3. Jeżeli wynik przeprowadzonego zgodnie z ust. 2 porównania wskazuje, że minimalne obowiązujące wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej są zdecydowanie mniej efektywne energetycznie niż optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, zainteresowane państwo członkowskie przedstawia Komisji w pisemnym sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 2, uzasadnienie tej różnicy, któremu towarzyszy, w stopniu, w jakim różnica nie jest uzasadniona, plan wskazujący odpowiednie kroki mające na celu znaczne zmniejszenie

różnicy przed kolejnym przeglądem wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

4. Komisja publikuje sprawozdanie na temat postępów państw członkowskich na drodze do osiągnięcia optymalnych pod względem kosztów poziomów wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej.

Artykuł 6

Budynki nowe

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby nowe budynki spełniały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4.

W przypadku budynków nowych państwa członkowskie zapewniają, aby przed rozpoczęciem budowy zostały rozważone i wzięte pod uwagę, o ile są dostępne, techniczne, środowiskowe i ekonomiczne możliwości realizacji wysoko efektywnych systemów alternatywnych, takich jak wymienione poniżej:

- a) zdecentralizowane systemy dostawy energii oparte na energii ze źródeł odnawialnych;
- b) kogeneracja;
- c) ogrzewanie lub chłodzenie lokalne lub blokowe, szczególnie jeżeli opiera się całkowicie lub częściowo na energii ze źródeł odnawialnych;
- d) pompy ciepłe.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby analiza systemów alternatywnych, o których mowa w ust. 1, została udokumentowana i udostępniona do celów weryfikacji.

3. Ta analiza systemów alternatywnych może być przeprowadzana dla indywidualnych budynków lub grup podobnych budynków lub wspólnych typów budynków na tym samym obszarze. Jeśli chodzi o zbiorowe systemy ogrzewania i chłodzenia, analizę można wykonywać dla wszystkich budynków podłączonych do systemu na tym samym obszarze.

Artykuł 7

Budynki istniejące

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji budynków charakterystyka energetyczna tego budynku lub jego części poddawanej renowacji została poprawiona tak, aby spełniała minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4, na ile jest to możliwe pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym.

Wymagania te stosuje się zarówno wobec budynku, jak i modułu budynku poddawanego renowacji jako całość. Dodatkowo lub alternatywnie wymagania można stosować do elementów budynków poddawanych renowacji.

Państwa członkowskie podejmują ponadto konieczne działania, aby zapewnić spełnienie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej elementu budynku – na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia – w przypadku gdy element budynku wchodzący w skład przegród zewnętrznych budynku i mający istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych jest wymieniany lub modernizowany.

Państwa członkowskie określają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 4.

W odniesieniu do budynków poddawanych ważniejszemu renowacji państwa członkowskie zachęcają, aby rozważyć i uwzględnić zastosowanie wysoko efektywnych systemów alternatywnych, o których mowa w art. 6 ust. 1, na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia.

Artykuł 8

Systemy techniczne budynku

1. Do celów optymalizacji zużycia energii w systemach technicznych budynku państwa członkowskie określają wymagania dotyczące ogólnej charakterystyki energetycznej systemów, odpowiedniej instalacji i właściwego zwymiarowania, regulacji i kontroli systemów technicznych zainstalowanych w istniejących budynkach. Państwa członkowskie mogą stosować te wymagania systemowe także wobec nowych budynków.

Ustala się wymagania systemowe dla nowych, wymienianych i modernizowanych systemów technicznych budynku; wymagania te stosuje się, jeśli jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia.

Wymagania systemowe dotyczą co najmniej następujących elementów:

- a) systemów ogrzewania;
- b) systemów ciepłej wody użytkowej;
- c) systemów klimatyzacji;
- d) dużych systemów wentylacyjnych;

lub kombinacji tych systemów.

2. Państwa członkowskie zachęcają do wprowadzania inteligentnych systemów pomiarowych w trakcie wznoszenia lub ważniejszej renowacji budynku, zapewniając zgodność tej zachęty z pkt 2 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁽¹⁾.

W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą ponadto zachęcać do zakładania aktywnych systemów kontroli, takich jak energooszczędne systemy automatyzacji, kontroli i monitoringu.

Artykuł 9

Budynki o niemal zerowym zużyciu energii

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii; oraz
 - b) po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.

Państwa członkowskie opracowują krajowe plany mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Te krajowe plany mogą zawierać założenia zróżnicowane w zależności od kategorii budynku.

2. Państwa członkowskie – idąc za przykładem sektora publicznego – opracowują polityki i podejmują działania, takie jak opracowywanie założeń służących pobudzaniu do przekształcania budynków poddawanych renowacji w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, i informują o tym Komisję w swoich krajowych planach, o których mowa w ust. 1

3. Plany krajowe zawierają między innymi następujące elementy:

- a) szczegółowo stosowaną w praktyce przez dane państwo członkowskie definicję budynków o niemal zerowym zużyciu energii odzwierciedlającą ich krajowe, regionalne lub lokalne warunki i obejmującą liczbowy wskaźnik zużycia energii pierwotnej wyrażony w kWh/m² na rok. Wskaźniki energii pierwotnej stosowane do określenia pierwotnego zużycia energii mogą opierać się na krajowych lub regionalnych uśrednionych wartościach rocznych i mogą uwzględniać odpowiednie normy europejskie;
- b) pośrednie cele służące poprawie charakterystyki energetycznej nowych budynków na rok 2015, z myślą o przygotowaniu realizacji ust. 1;
- c) informacje na temat polityk i środków finansowych lub innych środków przyjętych w kontekście ust. 1 i 2 w celu promowania budynków o niemal zerowym zużyciu energii, w tym szczegóły na temat krajowych wymagań i środków dotyczących zużycia energii ze źródeł odnawialnych w nowych budynkach oraz istniejących budynkach poddawanych ważniejszej renowacji w kontekście art. 13 ust. 4 dyrektywy 2009/28/WE oraz art. 6 i 7 niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

4. Komisja ocenia krajowe plany, o których mowa w ust. 1, zwłaszcza adekwatność środków planowanych przez państwa członkowskie w związku z celami niniejszej dyrektywy. Uwzględniając należycie zasadę pomocniczości, Komisja może wystąpić z wnioskiem o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań określonych w ust. 1, 2 i 3. W takim przypadku zainteresowane państwo członkowskie przedstawia informację, której dotyczy wniosek, lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy od wystosowania wniosku przez Komisję. Po ocenie tych zmian Komisja może wydać zalecenie.

5. Komisja do dnia 31 grudnia 2012 r., a następnie co trzy lata, publikuje sprawozdanie z postępów państw członkowskich w zwiększaniu liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Na podstawie tego sprawozdania Komisja opracowuje plan działania i w razie potrzeby proponuje środki mające na celu zwiększenie liczby takich budynków, a także zachęca do opracowywania najlepszych praktyk w odniesieniu do opłacalnego ekonomicznie przekształcania istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.

6. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu wymagań określonych w ust. 1 lit. a) i b) w konkretnych i usprawiedliwionych przypadkach, jeżeli wynik analizy kosztów i korzyści ekonomicznego cyklu życia danego budynku jest negatywny. Państwa członkowskie informują Komisję o zasadach odpowiednich systemów prawnych.

Artykuł 10

Zachęty finansowe i bariery rynkowe

1. Biorąc pod uwagę, jak ważne jest zapewnienie odpowiedniego finansowania i innych instrumentów pełniących funkcję katalizatorów działań na rzecz zwiększania charakterystyki energetycznej budynków oraz ich przekształcania w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, by rozważyć, które z tych instrumentów są najodpowiedniejsze w świetle warunków krajowych.

2. Do dnia 30 czerwca 2011 r. państwa członkowskie sporządzają wykaz aktualnych i, w razie potrzeby, proponowanych środków i instrumentów zawierający także środki i instrumenty o charakterze finansowym; mają to być środki inne niż wymagane przepisami niniejszej dyrektywy i promujące cele niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie aktualizują ten wykaz co trzy lata. Państwa członkowskie przekazują wykazy Komisji; mogą to zrobić, włączając je do planów działania dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.

3. Wspierając wykonanie niniejszej dyrektywy, Komisja analizuje skuteczność umieszczonych w wykazie istniejących i proponowanych środków, o których mowa w ust. 2, oraz odpowiednich instrumentów unijnych. Na podstawie tej analizy i z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości Komisja może udzielać porad lub zaleceń w kwestii konkretnych krajowych programów, koordynacji z Unią oraz

z międzynarodowymi instytucjami finansowymi. Komisja może ująć tę analizę i ewentualne porady lub zalecenia w swym sprawozdaniu na temat krajowych planów dotyczących efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 14 ust. 5 dyrektywy 2006/32/WE.

4. W razie potrzeby Komisja pomaga na wniosek państw członkowskich w sporządzaniu krajowych lub regionalnych programów wsparcia finansowego służących zwiększeniu efektywności energetycznej w – zwłaszcza istniejących – budynkach, wspierając wymianę najlepszych praktyk pomiędzy odpowiedzialnymi krajowymi lub regionalnymi władzami lub organami.

5. Aby poprawić finansowanie wspierające wykonanie niniejszej dyrektywy i z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości, Komisja – najchętniej do 2011 r. – przedstawi analizę dotyczącą w szczególności:

- a) skuteczności, odpowiedniości szczebla oraz rzeczywistej wykorzystanej kwoty funduszy strukturalnych i programów ramowych wykorzystanych w celu zwiększenia efektywności energetycznej w budynkach, zwłaszcza mieszkaniowych;
- b) efektywności wykorzystania funduszy EBI i innych publicznych instytucji finansowych;
- c) koordynacji finansowania unijnego i krajowego oraz innych form wsparcia, mogących służyć pobudzeniu inwestycji w efektywność energetyczną, a także adekwatności takiego finansowania na rzecz osiągnięcia unijnych celów.

Na podstawie tej analizy i zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi Komisja, jeśli uzna to za stosowne, może następnie przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski dotyczące instrumentów unijnych.

6. Oferując zachęty w zakresie budowy lub ważniejszych renowacji budynków, państwa członkowskie uwzględniają optymalne pod względem kosztów poziomy charakterystyki energetycznej.

7. Przepisy niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody dla państw członkowskich, by oferowały zachęty w związku z nowymi budynkami, renowacjami lub elementami budynków wykraczające poza poziomy optymalne pod względem kosztów.

Artykuł 11

Świadectwa charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie ustanawiają środki konieczne do utworzenia systemu certyfikacji w odniesieniu do charakterystyki energetycznej budynków. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera charakterystykę energetyczną budynku oraz wartości referencyjne, takie jak minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, aby umożliwić właścicielom lub najemcom budynku lub modułu budynku dokonanie porównania i oceny jego charakterystyki energetycznej.

Świadectwo charakterystyki energetycznej może zawierać dodatkowe informacje, takie jak roczne zużycie energii dla budynków niemieszkalnych oraz odsetek energii ze źródeł odnawialnych w łącznym zużyciu energii.

2. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera zalecenia dotyczące optymalnej pod względem kosztów lub opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku, chyba że nie ma sensownej możliwości takiej poprawy w porównaniu z obowiązującymi wymaganiami w zakresie charakterystyki energetycznej.

Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej obejmują:

- a) środki przeprowadzone w związku z ważniejszą renowacją przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku; oraz
- b) środki dotyczące poszczególnych elementów budynku niezależnie od ważniejszej renowacji przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku.

3. Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej są technicznie wykonalne dla konkretnego budynku i mogą zawierać szacunkowy zakres okresów spłaty lub kosztów i korzyści w trakcie ekonomicznego cyklu życia budynku.

4. W świadectwie charakterystyki energetycznej jest wskazane, gdzie właściciel lub najemca może uzyskać bardziej szczegółowe informacje, w tym w kwestii opłacalności ekonomicznej zawartych w nim zaleceń. Ocena opłacalności ekonomicznej opiera się na zestawie standardowych warunków, takich jak ocena oszczędności energii oraz leżące u podstaw ceny energii, a także wstępna prognoza kosztów. Ponadto świadectwo zawiera informacje dotyczące kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń. Właścicielowi lub najemcy można także podać inne informacje na pokrewne tematy, takie jak audyty energetyczne lub zachęty o charakterze finansowym lub innym oraz możliwości finansowania.

5. Przy zastrzeżeniu obowiązywania krajowych przepisów, państwa członkowskie zachęcają władze publiczne do wzięcia pod uwagę przewodniej roli, jaką powinny one pełnić w dziedzinie charakterystyki energetycznej budynków, m.in. wdrażając zalecenia ujęte w świadectwie charakterystyki energetycznej wydawanym budynkom, których są właścicielami w okresie obowiązywania tego świadectwa.

6. Certyfikacja modułów budynku może być oparta:

- a) na wspólnej certyfikacji całego budynku; lub

- b) na ocenie innego reprezentatywnego modułu budynku o takich samych właściwościach energetycznych znajdującym się w tym samym budynku.

7. Certyfikacja domów jednorodzinnych może być oparta na ocenie innego reprezentatywnego budynku o podobnej konstrukcji i wielkości z podobną faktyczną charakterystyką energetyczną, o ile takie podobieństwo może zostać zagwarantowane przez eksperta wydającego świadectwo charakterystyki energetycznej.

8. Ważność świadectwa charakterystyki energetycznej nie przekracza 10 lat.

9. Do 2011 roku Komisja przyjmuje – w konsultacji z właściwymi sektorami – dobrowolny wspólny program certyfikacyjny Unii Europejskiej dotyczący charakterystyki energetycznej budynków niemieszkalnych. Środek ten przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 26 ust. 2. Zachęca się państwa członkowskie do uznania lub stosowania programu, lub też korzystania z jego części po uprzednim dostosowaniu go do warunków krajowych.

Artykuł 12

Wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej

1. Państwa członkowskie zapewniają wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej dla:

- a) budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy; oraz
- b) budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m² jest zajmowana przez władze publiczne i które są często odwiedzane przez ludność. W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m² obniży się do 250 m².

Wymogu wydania świadectwa charakterystyki energetycznej nie stosuje się, jeżeli świadectwo wydane zgodnie z dyrektywą 2002/91/WE albo zgodnie z niniejszą dyrektywą dla tego budynku lub modułu budynku jest dostępne i aktualne.

2. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wzniesienia, sprzedaży lub wynajmu budynków lub modułów budynków świadectwo charakterystyki energetycznej lub jego kopię przedstawiano ewentualnemu nowemu najemcy lub kupującemu i przekazywano ją kupującemu lub nowemu najemcy.

3. Jeżeli budynek zostanie sprzedany lub wynajęty przed wzniesieniem, państwa członkowskie mogą wymagać od sprzedającego, by przedstawił ocenę przyszłej charakterystyki energetycznej budynku na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2; w tym przypadku świadectwo charakterystyki energetycznej wydaje się najpóźniej z chwilą wzniesienia budynku.

4. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wystawienia na sprzedaż lub pod wynajem:

- budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej,
- modułów budynków w budynku mającym świadectwo charakterystyki energetycznej, oraz
- modułów budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej,

podawano w reklamach w komercyjnych mediach liczbowy wskaźnik charakterystyki energetycznej zawarty w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku.

5. Przepisy niniejszego artykułu wykonuje się zgodnie z mającymi zastosowanie krajowymi przepisami dotyczącymi współwłasności lub wspólności majątkowej.

6. Państwa członkowskie mogą wyłączyć kategorie budynków, o których mowa w art. 4 ust. 2, ze stosowania ust. 1, 2, 4 i 5 niniejszego artykułu.

7. Możliwe skutki świadectw charakterystyki energetycznej w kwestii ewentualnych postępowań prawnych rozstrzyga się zgodnie z krajowymi przepisami.

Artykuł 13

Umieszczanie świadectw charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu

1. Państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby w przypadku gdy w danym budynku, dla którego wydano świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 12 ust. 1, władze publiczne zajmują całkowitą powierzchnię użytkową powyżej 500 m², a przy tym budynek ten jest często odwiedzany przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu.

W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m² obniża się do 250 m².

2. Państwa członkowskie wymagają, aby w przypadku gdy całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m² w budynku, dla którego zostało wydane świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 12 ust. 1, jest często odwiedzana przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu.

3. Przepisy niniejszego artykułu nie zawierają zobowiązania do umieszczania w widocznym miejscu zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej.

Artykuł 14

Przeglądy systemów ogrzewania

1. Państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów wykorzystywanych do ogrzewania budynków, takich jak generator ciepła, system kontrolny i pompa(-y) cyrkulacyjna(-e), z kotłami – do celów ogrzewania przestrzeni – o znamionowej mocy użytecznej ponad 20 kW. Przeglądy te obejmują ocenę sprawności kotła oraz jego dobrania do wymagań grzewczych budynku. Oceny dobrania kotła nie trzeba powtarzać, jeżeli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub, w międzyczasie, zmian w zakresie wymogów grzewczych budynku.

Państwa członkowskie mogą ograniczyć częstotliwość takich przeglądów lub złagodzić je, jeżeli funkcjonuje elektroniczny system monitoringu i kontroli.

2. Państwa członkowskie mogą ustanawiać różne częstotliwości przeglądów w zależności od rodzaju i znamionowej mocy użytecznej systemu ogrzewania, biorąc pod uwagę koszt przeglądu systemu ogrzewania oraz szacowane oszczędności kosztów energii, które mogą być wynikiem przeglądu.

3. Systemy ogrzewania z kotłami o znamionowej mocy użytecznej ponad 100 kW są kontrolowane co najmniej co dwa lata.

Dla kotłów opalanych gazem okres ten może być wydłużony do czterech lat.

4. Na zasadzie wyboru w stosunku do ust. 1, 2 i 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o podjęciu środków mających na celu zapewnienie udzielenia porad użytkownikom w sprawie wymiany kotłów, innych modyfikacji systemu ogrzewania oraz w sprawie rozwiązań alternatywnych celem dokonania oceny sprawności i odpowiedniego dobrania kotła. Ogólny wpływ tego podejścia jest równoważny z wpływem wynikającym z przepisów zawartych w ust. 1, 2 i 3.

Jeżeli państwa członkowskie podejmą decyzję o stosowaniu środków, o których mowa w akapicie pierwszym, przedkładają one Komisji sprawozdanie na temat równoważności tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, najpóźniej do dnia 30 czerwca 2011 r. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania co trzy lata. Sprawozdania te mogą być zawarte w planach działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.

5. Po otrzymaniu krajowego sprawozdania od państwa członkowskiego o zastosowaniu opcji opisanych w ust. 4 Komisja może wystąpić o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań i równoważności środków określonych w tym ustępie. W tym przypadku dane państwo członkowskie przedstawia żądane informacje lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy.

*Artykuł 15***Przeglądy systemów klimatyzacji**

1. Państwa członkowskie ustanawiają niezbędne środki do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów klimatyzacji o użytecznej mocy znamionowej ponad 12 kW. Przegląd obejmuje ocenę sprawności klimatyzacji i jej dobranie do wymagań dotyczących chłodzenia budynku. Ocena dobrania nie musi być powtarzana, jeżeli w systemie klimatyzacji nie dokonano zmian lub, w międzyczasie, zmian w zakresie wymogów chłodzenia budynku.

Państwa członkowskie mogą ograniczyć częstotliwość takich przeglądów lub złączyć je, w stosownych przypadkach, jeżeli funkcjonuje elektroniczny system monitoringu i kontroli.

2. Państwa członkowskie mogą ustanawiać różne częstotliwości przeglądów w zależności od rodzaju i znamionowej mocy użytecznej systemu klimatyzacji, uwzględniając koszt przeglądu systemu klimatyzacji oraz szacowane oszczędności kosztów energii, które mogą być wynikiem przeglądu.

3. Ustalając środki, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają, na ile to możliwe z ekonomicznego i technicznego punktu widzenia, aby przeglądy były dokonywane zgodnie z przeglądem systemów grzewczych i innych systemów technicznych, o którym mowa w art. 14 niniejszej dyrektywy, oraz kontroli pod względem wycieków, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych⁽¹⁾.

4. Na zasadzie wyboru w stosunku do ust. 1, 2 i 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o podjęciu środków mających na celu zapewnienie udzielenia porad użytkownikom w sprawie wymiany systemów klimatyzacji lub w sprawie innych modyfikacji w systemie klimatyzacji, które mogą wymagać przeglądów w celu oceny sprawności i odpowiedniego dobrania systemu klimatyzacji. Ogólny wpływ tego podejścia jest równoważny temu, które wynika z przepisów określonych w ust. 1, 2 i 3.

Jeżeli państwa członkowskie stosują środki, o których mowa w akapicie pierwszym, przedkładają one Komisji sprawozdanie na temat równowagi tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, najpóźniej do dnia 30 czerwca 2011 r. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania co trzy lata. Sprawozdania te mogą być zawarte w planach działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.

5. Po otrzymaniu sprawozdania krajowego od państwa członkowskiego o zastosowaniu opcji opisanych w ust. 4 Komisja może wystąpić o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań i równowagi środków określonych w tym

ustępie. W tym przypadku dane państwo członkowskie przedstawia żądane informacje lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy.

*Artykuł 16***Sprawozdania z przeglądu systemów ogrzewania i klimatyzacji**

1. Sprawozdanie z przeglądu jest wydawane po każdym przeglądzie systemu ogrzewania lub klimatyzacji. Sprawozdanie z przeglądu zawiera wynik przeglądu przeprowadzonego zgodnie z art. 14 lub 15 oraz zalecenia w sprawie opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi.

Zalecenia mogą opierać się na porównaniu charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi z najlepszym dostępnym, możliwym do zastosowania systemem oraz systemem podobnego rodzaju, którego wszystkie istotne elementy osiągają poziom charakterystyki energetycznej wymagany zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

2. Sprawozdanie z przeglądu przekazywane jest właścicielowi lub najemcy budynku.

*Artykuł 17***Niezależni eksperci**

Państwa członkowskie zapewniają, aby wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej budynków i przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji były przeprowadzane w sposób niezależny przez wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów, niezależnie od tego, czy prowadzą oni działalność na własny rachunek, czy też są zatrudnieni w instytucjach publicznych lub przedsiębiorstwach prywatnych.

Przy akredytacji ekspertów uwzględnia się ich fachowość.

Państwa członkowskie upubliczniają informacje na temat szkolenia i akredytacji. Państwa członkowskie zapewniają publiczną dostępność regularnie aktualizowanych list wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów albo regularnie aktualizowanych wykazów akredytowanych spółek oferujących usługi takich ekspertów.

*Artykuł 18***Niezależny system kontroli**

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji zgodnie z załącznikiem II. Państwa członkowskie mogą ustanowić odrębne systemy służące kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i kontroli sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 161 z 14.6.2006, s. 1.

2. Państwa członkowskie mogą delegować odpowiedzialność za wdrożenie niezależnych systemów kontroli.

W przypadku podjęcia takiej decyzji państwa członkowskie zapewniają, aby niezależne systemy kontroli zostały wdrożone zgodnie z załącznikiem II.

3. Państwa członkowskie wymagają, aby świadectwa charakterystyki energetycznej oraz sprawozdania z przeglądów, o których mowa w ust. 1, były udostępniane właściwym władzom lub organom na ich wniosek.

Artykuł 19

Przeгляд

Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2017 r. Komisja przy pomocy komitetu ustanowionego na mocy art. 26 dokonuje oceny niniejszej dyrektywy w świetle zdobytego doświadczenia i postępów poczynionych podczas jej stosowania i, jeśli jest to konieczne, przedstawia propozycje.

Artykuł 20

Informacja

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem informowania właścicieli lub najemców budynków lub modułów budynków o różnych metodach i praktykach służących poprawie charakterystyki energetycznej.

2. Państwa członkowskie dostarczają właścicielom lub najemcom budynków w szczególności informacje o świadectwach charakterystyki energetycznej i sprawozdaniach z przeglądu, o tym, czemu one służą i jaki jest ich cel, o opłacalnych ekonomicznie sposobach poprawy charakterystyki energetycznej budynku oraz, w stosownych przypadkach, o instrumentach finansowych dostępnych w celu poprawy charakterystyki energetycznej budynku.

Na wniosek państw członkowskich Komisja udziela pomocy państwom członkowskim w realizacji kampanii informacyjnych do celów, o których mowa w ust. 1 oraz akapicie pierwszym niniejszego ustępu, które mogą być włączane do programów unijnych.

3. Państwa członkowskie zapewniają dostępność wskazówek i szkolenia dla podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie niniejszej dyrektywy. Wskazówki i szkolenie dotyczą znaczenia poprawy charakterystyki energetycznej i umożliwiają rozwiązanie optymalnego połączenia poprawy efektywności energetycznej, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz korzystania z systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia w trakcie planowania, projektowania, wznoszenia i renowacji stref przemysłowych lub osiedli mieszkaniowych.

4. Zaprasza się Komisję do stałego poprawiania swoich usług informacyjnych, w szczególności stworzonej strony internetowej – europejskiego portalu na rzecz efektywności energetycznej w budynkach – skierowanej do obywateli, fachowców i władz, wspomagając w ten sposób państwa członkowskie w ich działaniach informacyjnych i uświadamiających. Wśród informacji podawanych na tej stronie mogłyby znaleźć się odnośniki do odnośnego prawodawstwa Unii Europejskiej, a także prawa krajowego, regionalnego i lokalnego, odnośniki do stron internetowych portalu EUROPA, na których opublikowano krajowe plany działań dotyczące efektywności energetycznej, odnośniki do dostępnych instrumentów finansowych, a także do przykładów najlepszych praktyk na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Jeśli chodzi o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Komisja powinna kontynuować i zintensyfikować swoje usługi informacyjne, aby ułatwiać wykorzystywanie dostępnych środków finansowych, zapewniając zainteresowanym stronom – w tym krajowym, regionalnym i lokalnym władzom – pomoc i informacje na temat możliwości finansowania, uwzględniając aktualne zmiany w przepisach.

Artykuł 21

Konsultacje

Aby ułatwić skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie – zgodnie z mającym zastosowanie krajowym ustawodawstwem i w razie potrzeby – przeprowadzają konsultacje z zaangażowanymi zainteresowanymi stronami, w tym z lokalnymi i regionalnymi władzami. Takie konsultacje mają szczególne znaczenie dla stosowania art. 9 i 20.

Artykuł 22

Dostosowanie załącznika I do postępu technicznego

Komisja dostosowuje do postępu technicznego pkt 3 i 4 załącznika I w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 23, 24 i 25.

Artykuł 23

Wykonanie przekazanych uprawnień

1. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 22, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 8 lipca 2010 r. Komisja przedkłada sprawozdanie na temat przekazanych uprawnień nie później niż w terminie sześciu miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na taki sam okres, chyba że Parlament Europejski lub Rada odwoła je zgodnie z art. 24.

2. Bez uszczerbku dla terminu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 5, powierza się Komisji do dnia 30 czerwca 2012 r.

3. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.

4. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych powierzone Komisji podlegają warunkom określonym w art. 24 i 25.

Artykuł 24

Odwołanie przekazania uprawnień

1. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 i 22, może zostać odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę.

2. Instytucja, która rozpoczęła wewnętrzną procedurę w celu podjęcia decyzji, czy zamierza odwołać przekazanie uprawnień, informuje drugą instytucję i Komisję, najpóźniej miesiąc przed podjęciem ostatecznej decyzji, wskazując przekazane uprawnienia, które mogłyby zostać odwołane, oraz uzasadnienie odwołania.

3. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna natychmiast lub od późniejszej daty, która jest w niej określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących. Zostaje ona opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 25

Sprzeciw wobec aktów delegowanych

1. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego w terminie dwóch miesięcy od daty powiadomienia.

Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten zostanie przedłużony o dwa miesiące.

2. Jeśli przed upływem tego terminu ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu wobec aktu delegowanego, zostaje on opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wchodzi w życie w dniu w nim przewidzianym.

Akt delegowany może zostać opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wchodzi w życie przed upływem tego terminu, jeżeli Parlament Europejski i Rada poinformowały Komisję, że podjęły decyzję o niewyrażeniu sprzeciwu.

3. Jeśli Parlament Europejski lub Rada wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego, nie wchodzi on w życie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje uzasadnienie.

Artykuł 26

Procedura komitetowa

1. Komisja jest wspierana przez komitet.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Artykuł 27

Sankcje

Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich egzekwowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Najpóźniej do dnia 9 stycznia 2013 r. państwa członkowskie powiadamią o tych przepisach Komisję, a następnie bezzwłocznie powiadamią ją o wszystkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

Artykuł 28

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują najpóźniej do dnia 9 lipca 2012 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2–18 oraz art. 20 i 27.

Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 i 27, najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r.

Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 i 16, w odniesieniu do budynków zajmowanych przez władze publiczne – najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r., a w odniesieniu do innych budynków – najpóźniej od dnia 9 lipca 2013 r.

Państwa członkowskie mogą odroczyć zastosowanie art. 12 ust. 1 i 2 wobec pojedynczych modułów budynków, które są wynajmowane, do dnia 31 grudnia 2015 r. Nie może to jednak prowadzić do wystawiania mniejszej liczby świadectw, niż by miało to miejsce, gdyby w państwie członkowskim, którego to dotyczy, była stosowana dyrektywa 2002/91/WE.

Środki przyjmowane przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odesłania do dyrektywy 2002/91/WE odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odesłania i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 29

Uchylenie

Dyrektywa 2002/91/WE, zmieniona rozporządzeniem wymienionym w załączniku IV część A, traci moc z dniem 1 lutego 2012 r., bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i zastosowania dyrektywy określonej w załączniku IV część B.

Odesłanie do dyrektywy 2002/91/WE odczytuje się jako odesłanie do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku V.

Artykuł 30

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 31

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 19 maja 2010 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego

J. BUZEK
Przewodniczący

W imieniu Rady

D. LÓPEZ GARRIDO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

**Wspólne ramy ogólne do obliczania charakterystyki energetycznej budynków
(o których mowa w art. 3)**

1. Charakterystykę energetyczną budynku określa się na podstawie obliczonej lub faktycznej ilości energii, którą zużywa się rocznie w celu spełnienia różnych potrzeb związanych z jego typowym użytkowaniem, i odzwierciedla ona zapotrzebowanie na energię do celów ogrzewania i chłodzenia (energię potrzebną, aby uniknąć przegrzania) w celu utrzymania przewidzianych warunków termicznych budynku oraz zaspokojenia potrzeb zaopatrzenia w ciepłą wodę.
2. Charakterystykę energetyczną budynku wyraża się w sposób przejrzysty i zawiera ona wskaźnik charakterystyki energetycznej oraz wskaźnik liczbowy zużycia energii pierwotnej na podstawie wskaźników energii pierwotnej na każdy nośnik energii, które mogą opierać się na krajowych lub regionalnych średnich ważonych lub konkretnej wartości dla produkcji na miejscu.

Metodologia obliczania charakterystyki energetycznej budynków powinna uwzględniać normy europejskie oraz jest zgodna z odpowiednim prawodawstwem Unii, w tym z dyrektywą 2009/28/WE.

3. Metodologia jest ustalana przy uwzględnieniu co najmniej następujących aspektów:
 - a) następującej faktycznej charakterystyki cieplnej budynku, w tym jego ścian wewnętrznych:
 - (i) pojemności cieplnej;
 - (ii) izolacji;
 - (iii) ogrzewania pasywnego;
 - (iv) elementów chłodzących; oraz
 - (v) mostków cieplnych;
 - b) instalacji grzewczej i zaopatrzenia w ciepłą wodę użytkową, włącznie z charakterystyką ich izolacji;
 - c) instalacji klimatyzacyjnej;
 - d) naturalnej i mechanicznej wentylacji, która może obejmować szczelność powietrzną;
 - e) wbudowanej instalacji oświetleniowej (głównie w sektorze niemieszkalnym);
 - f) projektu, położenia i zorientowania budynku, włącznie z klimatem zewnętrznym;
 - g) pasywnych systemów słonecznych i ochrony przed słońcem;
 - h) warunków klimatu wnętrza, włącznie z projektowanym klimatem wnętrza;
 - i) obciążeń wewnętrznych.
4. W stosownych przypadkach w tych obliczeniach brany jest pod uwagę pozytywny wpływ poniższych aspektów:
 - a) lokalnych warunków nasłonecznienia, aktywnych systemów słonecznych i innych systemów grzewczych i elektrycznych opartych na energii ze źródeł odnawialnych;
 - b) elektryczności wytwarzanej w drodze kogeneracji;
 - c) lokalnych lub blokowych systemów grzewczych i systemów chłodzenia;
 - d) naturalnego oświetlenia.

5. Na potrzeby tego obliczania budynki powinny być odpowiednio sklasyfikowane w następujących kategoriach:
- a) domy jednorodzinne różnych rodzajów;
 - b) bloki mieszkalne;
 - c) biura;
 - d) budynki oświatowe;
 - e) szpitale;
 - f) hotele i restauracje;
 - g) obiekty sportowe;
 - h) budynki usług handlu hurtowego i detalicznego;
 - i) inne rodzaje budynków zużywających energię.
-

ZAŁĄCZNIK II

Niezależne systemy kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądu

1. Właściwe władze lub organy, którym właściwe organy przekazały odpowiedzialność za wdrożenie niezależnego systemu kontroli, wybierają losowo co najmniej statystycznie istotny odsetek wszystkich świadectw charakterystyki energetycznej wydanych w ciągu roku i poddają te świadectwa weryfikacji.

Weryfikację przeprowadza się na podstawie poniższych wariantów lub równoważnych środków:

- a) kontroli prawidłowości danych wejściowych budynku, użytych do wydania świadectwa charakterystyki energetycznej i wyników zawartych w świadectwie;
 - b) kontroli danych wejściowych i weryfikacji wyników zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej, w tym wydanych zaleceń;
 - c) pełnej kontroli danych wejściowych budynku, użytych do wydania świadectwa charakterystyki energetycznej, pełnej weryfikacji wyników zawartych w świadectwie, w tym wydanych zaleceń, oraz kontroli, w miarę możliwości, na miejscu w budynku celem sprawdzenia zgodności specyfikacji zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej z budynkiem, dla którego zostało wydane świadectwo.
2. Właściwe władze lub organy, którym właściwe organy przekazały odpowiedzialność za wdrożenie niezależnego systemu kontroli, wybierają losowo co najmniej statystycznie istotny odsetek wszystkich sprawozdań z przeglądu wydanych w ciągu roku i poddają te sprawozdania weryfikacji.

ZAŁĄCZNIK III

Ramy metodologii porównawczej służące określeniu optymalnych pod względem kosztów poziomów charakterystyki energetycznej dla budynków i elementów budynków

Ramy metodologii porównawczej umożliwiają państwom członkowskim określenie charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków oraz ekonomicznych aspektów środków związanych z charakterystyką energetyczną, a także ich połączenie w celu określenia poziomu optymalnego pod względem kosztów.

Ramom metodologii porównawczej towarzyszą wytyczne ich stosowania przy obliczaniu optymalnych pod względem kosztów poziomów charakterystyki energetycznej.

Ramy metodologii porównawczej pozwalają uwzględnić profile użytkowania, zewnętrzne warunki klimatyczne, koszty inwestycyjne, kategorię budynku, koszty utrzymania i eksploatacji (w tym koszty energii i oszczędności) oraz – w stosownych przypadkach – zyski z wytworzonej energii i koszty usunięcia. Powinny one opierać się na odpowiednich normach europejskich odnoszących się do niniejszej dyrektywy.

Oprócz powyższego Komisja:

- opracowuje wytyczne towarzyszące ramom metodologii porównawczej; wytyczne te umożliwią państwom członkowskim podjęcie poniższych kroków,
- zapewnia informacje w odniesieniu do szacunkowego rozwoju cen energii w dłuższej perspektywie.

W celu zastosowania ram metodologii porównawczej przez państwa członkowskie warunki ogólne wyrażone parametrami ustala się na szczeblu państwa członkowskiego.

Ramy metodologii porównawczej wymagają, by państwa członkowskie:

- zdefiniowały budynki referencyjne pod względem ich funkcjonalności i położenia geograficznego, w tym wewnętrznych i zewnętrznych warunków klimatycznych, oraz reprezentatywnych z tego punktu widzenia. Budynki referencyjne obejmują budynki mieszkalne i niemieszkalne, zarówno nowe, jak i już istniejące,
- zdefiniowały podlegające ocenie środki poprawy efektywności energetycznej dla budynków referencyjnych. Mogą to być środki dla poszczególnych budynków jako całości, dla poszczególnych elementów budynków lub dla połączenia elementów budynków,
- oceniły zapotrzebowanie budynków referencyjnych na energię pierwotną i końcową, jak również budynków referencyjnych, wobec których zastosowano zdefiniowane środki poprawy efektywności energetycznej,
- obliczyły koszty (tj. obecną wartość netto) środków poprawy efektywności energetycznej (o których mowa w tiret drugim) w trakcie spodziewanego ekonomicznego cyklu życia stosowanych wobec budynków referencyjnych (o których mowa w tiret pierwszym) przy zastosowaniu zasad ram metodologii porównawczej.

Dokonując obliczenia kosztów środków poprawy efektywności energetycznej w trakcie spodziewanego ekonomicznego cyklu życia, państwa członkowskie oceniają opłacalność ekonomiczną różnych poziomów minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej. Pozwoli to na określenie optymalnych ekonomicznie poziomów wymagań charakterystyki energetycznej.

ZAŁĄCZNIK IV

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa wraz z jej zmianą**(o której mowa w art. 29)**

Dyrektywa 2002/91/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 65)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr
1137/2008 (Dz.U. L 311 z 21.11.2008, s. 1)

wyłącznie pkt 9.9 załącznika

CZĘŚĆ B

Terminy transpozycji do prawa krajowego i zastosowania**(o których mowa w art. 29)**

Dyrektywa	Termin transpozycji	Data rozpoczęcia stosowania
2002/91/WE	4 stycznia 2006 r.	4 stycznia 2009 r. wyłącznie w odniesieniu do art. 7, 8, 9

ZAŁĄCZNIK V

Tabela korelacji

Dyrektywa 2002/91/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1	art. 1
art. 2 pkt 1	art. 2 pkt 1
—	art. 2 pkt 2 i 3
art. 2 pkt 2	art. 2 pkt 4 i załącznik I
—	art. 2 pkt 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11
art. 2 pkt 3	art. 2 pkt 12
art. 2 pkt 4	art. 2 pkt 13
—	art. 2 pkt 14
art. 2 pkt 5	art. 2 pkt 15
art. 2 pkt 6	art. 2 pkt 16
art. 2 pkt 7	art. 2 pkt 17
art. 2 pkt 8	art. 2 pkt 18
—	art. 2 pkt 19
art. 3	art. 3 i załącznik I
art. 4 ust. 1	art. 4 ust. 1
art. 4 ust. 2	—
art. 4 ust. 3	art. 4 ust. 2
—	art. 5
art. 5	art. 6 ust. 1
—	art. 6 ust. 2 i 3
art. 6	art. 7
—	art. 8, 9 i 10
art. 7 ust. 1, akapit pierwszy	art. 11 ust. 8 i art. 12 ust. 2
art. 7 ust. 1 akapit drugi	art. 11 ust. 6
art. 7 ust. 1 akapit trzeci	art. 12 ust. 6
art. 7 ust. 2	art. 11 ust. 1 i 2
—	art. 11 ust. 3, 4, 5, 7 i 9
—	art. 12 ust. 1, 3, 4, 5 i 7
art. 7 ust. 3	art. 13 ust. 1 i 3
—	art. 13 ust. 2
art. 8 lit. a)	art. 14 ust. 1 i 3
—	art. 14 ust. 2
art. 8 lit. b)	art. 14 ust. 4
—	art. 14 ust. 5
art. 9	art. 15 ust. 1

Dyrektywa 2002/91/WE	Niniejsza dyrektywa
—	art. 15 ust. 2, 3, 4 i 5
—	art. 16
art. 10	art. 17
—	art. 18
art. 11 część wprowadzająca	art. 19
art. 11 lit. a) i b)	—
art. 12	art. 20 ust. 1 i art. 20 ust. 2 akapit drugi
—	art. 20 ust. 2 akapit pierwszy i art. 20 ust. 3 i 4
—	art. 21
art. 13	art. 22
—	art. 23, 24 i 25
art. 14 ust. 1	art. 26 ust. 1
art. 14 ust. 2 i 3	—
—	art. 26 ust. 2
—	art. 27
art. 15 ust. 1	art. 28
art. 15 ust. 2	—
—	art. 29
art. 16	art. 30
art. 17	art. 31
załącznik	załącznik I
—	załączniki II–V